

La dimensió de proximitat de les polítiques socials

En les darreres dècades la nostra societat ha canviat de forma significativa. S'han generat noves desigualtats i nous focus d'exclusió social. Noves franges de població han passat a formar part d'un sector actiu de la població sota atur estructural, o amb un treball precari, que no els hi possibilita fer front a les seves necessitats bàsiques d'una forma digna.

A la vegada s'han eixamplat de forma clara les desigualtats entre els que menys tenen, que son cada vegada més, i els que més tenen, que cada vegada tenen més.

Alguns dels fonaments de l'Estat de Benestar, com el principi o aspiració a la plena ocupació "digna", estan en qüestió, a l'igual que ho està el sistema de garanties per a la igualtat d'oportunitats.

Les desigualtats es reproduïxen, i els mecanismes d'ascens social per a les classes més vulnerables semblen ser gaire bé inexistents.

En aquest escenari el principi d'igualtat d'oportunitats necessita de l'adaptació dels serveis públics i les polítiques públiques a les especificitats de la població i el territori, ja no es tracta només macropolítiques, sinó també de l'aplicació de noves fórmules i estratègies que afrontin des de ja el combat a les desigualtats a territoris específics.

En aquest punt, l'àmbit local, espai on aquestes desigualtats i problemes és materialitzen en les condicions de vida de les persones, adquireix un nou protagonisme. En l'àmbit local el paper de les polítiques públiques, i de les estratègies que

impliquin de forma activa als subjectes perceptors d'aquestes polítiques, i als actors socials que volen contribuir a aquesta millora, sembla essencial. La capacitat d'adaptació passa per la flexibilitat, per l'adaptabilitat i per la innovació davant un nou context, on la proximitat, la coproducció o la cooperació, sembla hauran de jugar un paper determinant per a l'assoliment d'una societat més justa i menys desigual.

A l'Escola d'Estiu IGOP - 2018 posarem èmfasi en aquesta necessitat de proximitat per a l'adaptació de les estratègies del canvi, tant des de la perspectives de la política pública i el serveis públics, com des de les lògiques comunitàries que busquen la col·laboració i co-producció per trobar millors respostes.

Avançament de programa

Inscripció gratuïta a: <http://bit.ly/EscolaIGOP2018>

DLL 25 JUNY

Serveis socials i proximitat des de dins. Una estratègia cap a l'acció comunitària

La dimensió comunitària dels serveis socials sembla ser clau per a donar resposta a aquesta nova realitat social a la que fem referència.

Aquesta mirada comunitària s'ha materialitzat durant molt de temps, al menys des de la òptica dels professionals o dels propis actors dels territoris, en la voluntat de cooperar amb els actors existents, de generar projectes conjunts, de reflexionar i diagnosticar de forma compartida però, aquesta és l'única forma d'abordar la perspectiva comunitària?

Algunes experiències de salut, i més recentment des dels serveis socials, comencem a plantejar la possibilitat de generar actius per a la comunitat partint del que tenen més aprop, partint de les pròpies persones que son ateses als seus serveis. Construir aquesta estratègia implica el treballar des de la pressa de consciència de que moltes de les problemàtiques que volem abordar no son problemes individuals, sinó que són problemes socials i què per tant necessiten d'un abordatge col·lectiu. A la vegada aquestes iniciatives necessiten de nous aprenentatges, els del treball cooperatiu, els de la generació de capacitat crítica, els de l'apoderament per a l'acció, i el dels propis professionals per a l'emancipació i autoorganització real dels grups amb qui treballen.

En aquest primera sessió de l'escola d'estiu intentarem fer un emmarcament general d'aquest nou escenari de les polítiques socials i de l'emergència d'aquest tipus d'iniciatives. Comptarem amb la participació d'algunes experiències.

[Escola de l'IGOP](#)
[Pg. Urrutia 17, baixos \(Barcelona\)](#)
[16.30h](#)

DM 26 JUNY

Cultura i desigualtat

Tothom té cultura. Tothom pot desenvolupar-la amb oportunitats i recursos equitatius? A vegades, en cultura anem un pas per darrera. En salut, porten temps debatent sobre el que consideren la pitjor epidèmia en aquest àmbit: les desigualtats socials. En educació, el debat entre innovació pedagògica i desigualtat està a l'ordre del dia. Però en l'agenda de les polítiques culturals, l'equitat continua sense ocupar un lloc central.

Tenim menys coneixement que en d'altres àmbits, però sabem que existeixen desigualtats pel que fa a l'accés, la pràctica, la creació o la producció cultural. La renda, la formació, l'origen, el gènere o el codi postal són factors determinants de les desigualtats, també en cultura. Qui accedeix, qui participa o qui pot crear un determinat tipus de manifestació cultural?

Necessitem més informació, més dades sobre les desigualtats en cultura. També necessitem més participació (i més diversa) per debatre aquesta informació i generar coneixement útil per prendre decisions. Per això des de l'Escola de l'IGOP, i amb un conjunt d'agents de la ciutat, estem impulsant un espai i unes activitats de reflexió (i acció) sobre les desigualtats en l'àmbit de la cultura. Volem compartir els resultats i convidar-vos a participar en dues d'aquestes iniciatives que us presentarem en aquesta 2a sessió de l'Escola d'Estiu:

- Investigació sobre cultura i desigualtat desenvolupada pels alumnes de l'Escola Mestre Morera, en el marc del Projecte Recerca - Acció Participativa a centres educatius de Nou Barris.
- Grup de treball sobre cultura i desigualtat a Barcelona. Document de debat i indicadors clau.

[Escola de l'IGOP](#)
[Pg. Urrutia 17, baixos \(Barcelona\)](#)
[16.30h](#)

DX 27 JUNY

Medi obert i acció comunitària. Un binomi inseparable

L'acció en el medi obert implica sortir dels espais de treball tancats per apropar-se a altres espais de relació. En aquest marc, diferents professionals plantegen l'accessibilitat i la proximitat com a elements bàsics que permetin construir el vincle educatiu, personal, col·lectiu i comunitari. Convidem a una sessió al pati del Casal de la Mina banyat per les aigües del Rec Comtal on poder apropar-nos experiències, metodologies i reflexions compartides al voltant del medi obert i l'acció comunitària. A més poder realitzar la sessió a peu del mil·lenari Rec Comtal ens apropa a conèixer uns dels projectes que actualment està treballant per construir comunitat des del medi ambient, l'educació, la cultura i l'economia social i solidària.

En aquest espai també voldrem compartir amb vosaltres el resultat i l'anàlisi de diferents estudis de cas d'arreu de Catalunya comptant amb l'aportació d'algunes de les seves protagonistes.

Participen: AVV Montcada Can Sant Joan, Ajuntament de Montcada i Reixac, La Perifèrica

[Casal de la Mina de Montcada i Reixac](#)
[Avinguda de la Unitat s/n \(Barcelona\)](#)
[16.30h](#)
[Accés a mapa ubicació](#)

DJ 28 JUNY

L'Economia solidària com a política de proximitat

L'economia solidària prioritza per sobre del benefici econòmic, o l'acumulació de capital, el satisfer les necessitats de les persones, tant d'aquestes que s'organitzen per impulsar l'acció, com d'aquelles que l'han de rebre. Aquí, tant la proximitat com la implicació dels actors socials i comunitaris esdevé un element clau per al correcte dimensionament de les necessitats, i per a la consolidació estratègica de les experiències.

Des d'aquesta perspectiva l'economia solidària genera una nova oportunitat per a l'ocupació i la generació de renda, movent-se en el marc de paràmetres diferents de l'economia tradicional, però sense poder fugir d'alguns elements que també li son comuns, com el de la sostenibilitat o la viabilitat de les experiències. I és en aquest punt on podem obrir molts i nous interrogants.

Quin ha de ser el paper de les institucions públiques? El sector econòmic de les iniciatives es rellevant? Seria necessari identificar sectors estratègics, cures, transició ecològica...? Com s'ha d'impulsar la iniciativa, des de les necessitats a satisfer o des de les necessitats d'ocupació? Quins models organitzatius poden ser els més adients (Cooperatives de treball cooperatives mixtes, tercer sector tradicional)?

En aquesta sessió de l'Escola d'Estiu, a partir de la presentació de diferents recerques desenvolupades per l'IGOP, i comptant amb la participació de diferents experiències, intentarem reflexionar al voltant d'aquests interrogants.

[Escola de l'IGOP](#)
[Pg. Urrutia 17, baixos \(Barcelona\)](#)
[16.30h](#)